

Euroopa
Komisjon

ARUTELUDOKUMENT EUROOPA KESTLIKU ARENGU SAAVUTAMINE AASTAKS 2030

Euroopal on tugev lähtepositsioon ja head tulemused kestliku arengu edendamisel, kuid ka Euroopa ei saa silmi sulgeda probleemide ees, mis puudutavad kogu maailma. ELil on küllaldane pädevus, et olla maailmas esirinnas üleminekul kestlikule arengule, aidata kehtestada üleilmseid standardeid ning saada esimeseks olemisest ühiskondlikku ja majanduslikku kasu. Komisjon tutvustab täna valikuid, kuidas saaksid EL ja selle liikmesriigid minna kõigi hüvanguks üle kestlikule arengule ning aidata kaasa ÜRO poolt 2030. aastaks seatud kestliku arengu eesmärkide saavutamisele.

HETKESEIS

Alates Jean-Claude Junckeri juhitud komisjoni ametiaja algusest 2014. aastal, on palju ära tehtud ja kestlikku arengut on arvesse võetud nii oluliste valdkondadevaheliste tegevuskavade kui ka valdkondlike poliitikameetmete ja algatuste puhul. EL osales aktiivselt ÜRO poolt 2030. aastani kokku lepitud kestliku arengu tegevuskava ja selle kestliku arengu eesmärkide vastuvõtmisel ning EL ja selle liikmesriigid on kestliku arengu eesmärkide saavutamisel maailmas parimate seas.

Võrreldes muude riikidega, on ELi 27 liikmesriigist seitse üleilmses kestliku arengu eesmärkide saavutamise pingereas **esimese kümne seas** ja kõik 27 liikmesriiki on 156 hinnatud riigi seas **esimese 50 hulgas**.

EL 27 liikmesriigid on saavutanud **parima keskmise tulemuse kestliku arengu eesmärgi nr 1** (kaotada vaesus kõigis selle vormides) järgimisel.

Kestliku arengu **eesmärgi nr 3** (tagada kõikidele vanuserühmadele hea tervis ja heaolu) täitmisel on EL 27 liikmesriigid keskmise tulemuse arvestuses maailmas **teisel kohal**.

EL 27 liikmesriikide keskmine tulemus on kõige madalam **eesmärkide nr 12** (tagada kestlik tarbimine ja tootmine) ja **nr 14** (kaitsta ja kasutada säästvalt ookeane, meresid ja mere elusressursse, et saavutada kestlik areng) täitmisel.

Kestliku arengu **eesmärgi nr 10** (vähendada ebavõrdsust riikide sees ja nende vahel) **saavutamisel on liikmesriikide tulemused väga erinevad**.

Viimase viie aasta jooksul on ELis **tehtud suuri edusamme** peaaegu kõigi kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

10

◀ mõõdukas mahajäämus

9

▶ mõõdukas areng

4

▶▶ märkimisväärne edasimineik

EELSEISVAD VÄLJAKUTSED JA VÕIMALUSED

Mõned probleemid on muutunud põletavaks ja esile on kerkinud uued väljakutsed, mis ohustavad meie majanduslikku jõukust, ühiskonda ja keskkonda. Selleks et tagada kõigile parem tulevik on vaja kestlikku majanduskasvu.

ÜLEMINEK LINEARMAJANDUSELT RINGMAJANDUSELE

Tänane tarbimiskultuur soodustab looduskapitali ammendumist ja koormab kliimat. **Praegu kasutab inimkond ressursse selliselt, nagu oleks meie kasutuses mitu maakera.** Ringmajanduse tegevuskava ja biomajanduse strateegia kaudu on komisjon juhtinud ELi majandust ulatuslikuma ringmajanduse suunas.

Ringmajandusel on potentsiaali, et

- luua 2030. aastaks majanduslikku kogukasu 1,8 triljonit eurot,
- luua 2030. aastaks kogu ELis üle 1 miljoni uue töökohta
- vähendada peamise tegurina kasvuhoonegaaside heidet.

KESTLIKULT TALUST TOIDULAUALE

Toiduainete tootmine ohustab jätkuvalt meie keskkonda, samas kui 20 % meie toidust läheb raisku. ELi põllumajanduses on seoses kliima- ja keskkonnaküsimustega tehtud suuri edusamme. Alates 1990. aastast on vähendatud kasvuhoonegaaside heidet 20 % ja jõgede nitraadisaldust 17,7 %, kuid kogu toidutarneahela ulatuses on veel palju teha.

Üleilmne toidu- ja põllumajandussüsteem võiks:

- luua 2030. aastaks uut majanduslikku väärtust üle 1,8 triljoni euro,
- luua 2050. aastaks 200 miljonit töökohta,
- pakkuda kõrge toiteväärtusega toitu maailma kasvava elanikkonna jaoks,
- suurendada sissetulekuid ja aidata taastada loodusvarasid,
- vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja tulla paremini toime kliimamuutustega.

TULEVIKUKINDEL ENERGEETIKA, HOONESTUS JA TRANSPORT

ELil on selles valdkonnas küll juhtpositsioon, kuid ta peaks rohkem tähelepanu pöörama taastuvenergia tootmise, hoonete energiatõhususe ja kliimaneutraalse transpordi edendamisele. Euroopas tarbitud energiast kulub 40 % hoonetele ja 27 % Euroopa kasvuhoonegaaside heitkogusest toodab transpordisektor.

Puhta energia kasutuselevõtt aitab luua töökohti ja edendada majanduskasvu.

- Kui mobiliseerida avaliku ja erasektori investeeringud, võiks taastuvenergia tehnoloogiaga seotud sektorites luua 2030. aastaks 900 000 töökohta.
- Vähendades oma sõltuvust fossiilkütustest võiks EL säästa aastas 300 miljardit eurot.

SOTSIAALSELT ÕIGLASE ÜLEMINEKU TAGAMINE

Globaliseeruva maailma tehnoloogilised, struktuursed ja demograafilised muutused mõjutavad töö olemust. Lähtudes ELi sotsiaalse heaolu mudelist ei tohi üleminekul kestlikule majandusele kedagi ega ühtegi piirkonda kõrvale jätta.

Sotsiaalsed investeeringud peavad jääma peamiseks prioriteediks, sh järgmistes valdkondades:

- haridus, koolitus ja elukestev õpe,
- tööttingimused,
- tervishoid ja pikaajaline hooldus,
- sotsiaalne kaasatus ja vähemuste õigused,
- sooline võrdsuslikkus,
- maaelu areng.

KUIDAS SEDA SAAVUTADA?

Peamised valdkonnad, millele tuleks tähelepanu pöörata, et minna 2030. aastaks üle kestlikule majandusele on

- haridus, väljaõpe, teadus, tehnoloogia, uurimistegevus, innovatsioon ja digiteerimine. Näiteks võib tehisintellekti rakendamine oluliselt suurendada tootlikkust paljudes valdkondades alates tervishoiust kuni tõhusama põllumajanduseni.
- Rahandus, hinnakujundus, maksundus ja konkurents: Euroopa investeerimiskava abil saab mobiliseerida osa kestliku ülemineku jaoks vajalikest vahenditest ja komisjoni jätkusuutliku rahanduse tegevuskaval on oluline roll kestliku rahastamise tagamisel. Maksusüsteemid ja hinnakujundus peavad olema kavandatud nii, et need kajastaksid tootmise tegelikke keskkonna- ja sotsiaalseid kulusid ning tagaksid, et kestlikud tooted ja teenused oleksid kõige taskukohasemad.
- Ettevõtja sotsiaalne vastutus: sotsiaalselt ja keskkonnakaitse seisukohast vastutustundliku ettevõtlusega kaasneb kestlikum kasum ja majanduskasv, uued turuvõimalused ning pikaajaline väärtus aktsionäridele.
- Avatud ja eeskirjadel põhinev kaubandus: Edendades rahvusvahelisi eeskirju ja ülemaailmseid standardeid kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega ning tagades, et kaubandus oleks kõigile kasulik, saame panustada kestliku Euroopa loomisele kestlikus maailmas.
- Juhtimine ja poliitika sidusus: Euroopa Liit lähtub oma tegevuses sellistest aspektidest, nagu õigusriigi põhimõte, demokraatia ja põhiõigused; rahu, õiglus ja tugevad institutsioonid; hea valitsemistava ja parem õigusloome. Selles peavad osalema kõik – üksikisikud, ettevõtted, kodanikuühiskond ja avalik sektor.
- EL ülemaailmse teerajajana: EL on maailma kõige edukam rahuprojekt ja siin on loodud paljud kestliku arengu terviklahendused, seega on ELil nii vajalik usaldusväärsus kui ka praktilised lahendused, et tagada kestlik majanduskasv.

EDASISED SAMMUD

Osana Euroopa tulevikku käsitlevast valgust raamatust, mis avaldati 2017. aasta märtsis, tutvustas komisjon kolme stsenaariumi, et algatada tulevikku suunatud arutelu kestliku arengu eesmärkide parima saavutamise viisi üle.

1

Stsenaarium 1: **kõikehõlmav ELi kestliku arengu** **eesmärkide strateegia**

ELi ja liikmesriikide võetud meetmeid koordineeritakse ja jälgitakse tõhusalt 2030. aastaks seatud konkreetsete ja tähtajaliste eesmärkide kaudu.

2

Stsenaarium 2: **kestliku arengu eesmärkide** **jätkuv integreerimine** **kõigisse asjaomastesse ELi** **poliitikavaldkondadesse.**

Kestliku arengu eesmärke võetakse jätkuvalt arvesse komisjoni poliitiliste otsuste tegemisel, kuid ELi liikmesriike ei kohustata täitma ELi kestliku arengu eesmärkidega seotud ühiseid kohustusi.

3

Stsenaarium 3: **suurema tähelepanu pööramine** **välistegevusele**

Kuna EL on juba esirinnas, peaks nüüd sihiks seadma muu maailma järeleaitamise, jätkates samal ajal kestlikkuse edendamist ELi tasandil.

KRONOLOOGIA:

